

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Presse og Information

PRESSEMEDDELELSE NR. 25/05

15. marts 2005

Domstolens dom i sag C-209/03

The Queen, på vegne af Dany Bidar / London Borough of Ealing & Secretary of State for Education and Skills

STØTTE TIL DÆKNING AF STUDERENDES LEVEOMKOSTNINGER ER OMFATTET AF EF-TRAKTATENS ANVENDELSESOMRÅDE FOR SÅ VIDT ANGÅR FORBUDET MOD FORSKELSBEHANDLING, DER UDØVES PÅ GRUNDLAG AF NATIONALITET

De engelske bestemmelser, hvorefter sådan støtte tildeles på betingelse af, at den studerende er etableret i Det Forenede Kongerige, er uforenelige med fællesskabsretten, for så vidt som det er umuligt for en statsborger fra en anden medlemsstat som studerende at opnå status som "etableret" person

I England og Wales ydes studerende støtte til dækning af deres leveomkostninger i form af studielån fra staten. Lånet ydes til en rentesats, der følger inflationsraten, rentesatsen ligger derfor under den sats, der normalt skal betales på et lån på markedsvilkår, og den studerende begynder først at betale lånet tilbage, når den studerendes årsindkomst overstiger 10 000 GBP (omtrent 14 500 EUR). En statsborger fra en anden medlemsstat har ret til dette lån, når han er "etableret" i Det Forenede Kongerige, og han har haft bopæl i dette land i tre år forud for uddannelsens start. Ifølge de engelske bestemmelser er det ikke muligt at blive "etableret", hvis man udelukkende opholder sig i Det Forenede Kongerige for at følge en uddannelse.

Dany Bidar, der er fransk statsborger, flyttede i august 1998 til Det Forenede Kongerige sammen med sin moder, der skulle modtage lægebehandling dér. Han boede hos sin bedstemoder og gennemførte tre års gymnasieuddannelse. I september 2001 indskrev han sig ved University College London, og han ansøgte London Borough of Ealing om økonomisk støtte. Han blev tildelt støtte til dækning af undervisningsgebyret, men hans anmodning om studiestøtte til dækning af sine leveomkostninger blev afvist med den begrundelse, at han ikke var "etableret" i Det Forenede Kongerige

Dany Bidar anfægtede denne beslutning og gjorde gældende, at betingelsen om etablering udgør forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, der er i strid med EF-traktaten. High

Court spurgte De Europæiske Fællesskabers Domstol, om støtten til dækning af leveomkostningerne, der ydes studerende, fortsat falder uden for EF-traktatens anvendelsesområde i lyset af udviklingen i fællesskabsretten, herunder indførelsen af unionsborgerskabet. Hvis dette ikke er tilfældet, ønskede den forelæggende ret oplyst, hvilke kriterier, der skal lægges til grund ved afgørelsen af, om betingelserne for tildeling af støtte er objektivt begrundede.

Domstolen bemærker, at det følger af fast retspraksis, at en unionsborger, der lovligt har bopæl i en anden medlemsstat, kan støtte ret på forbuddet mod forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet, i alle de situationer, der er omfattet af fællesskabsrettens materielle anvendelsesområde. Der er intet i traktaten, der gør det muligt at antage, at de studerende, som er unionsborgere, ikke har de rettigheder, som ved traktaten er tillagt unionsborgerne, når de rejser til en anden medlemsstat for at følge studier dér. En statsborger i en medlemsstat, der rejser til en anden medlemsstat for at læse på universitetet, gør nemlig brug af sin bevægelsesfrihed, der er sikret ved artikel 18 EF.

Domstolen præciserer, at en statsborger i en medlemsstat, der, således som det er tilfældet for Dany Bidar, bor i en anden medlemsstat, hvor han har gået i gymnasiet og taget studentereksamen, uden at det er blevet gjort gældende over for ham, at han ikke råder over tilstrækkelige midler eller en sygeforsikring, har ret til ophold på grundlag af artikel 18 EF og et direktiv fra 1990 om opholdsret ¹.

Domstolen bemærker, at selv om den tidligere har fastslået, at støtte til dækning af studerendes leveomkostninger falder uden for traktatens anvendelsesområde, indførte traktaten om Den Europæiske Union unionsborgerskabet og indsatte et kapitel, som bl.a. omfatter uddannelse og erhvervsuddannelse.

I lyset af denne udvikling i fællesskabsretten fastslår Domstolen, at **støtte, der tildeles studerende**, der lovligt opholder sig i en medlemsstat, uanset om støtten ydes i form af et lån til lav rente eller stipendier, og **som har til formål at dække den studerendes leveomkostninger, er omfattet af traktatens anvendelsesområde.**

De betingelser, som de engelske bestemmelser opstiller, kan lettere opfyldes af britiske statsborgere og kan især være til ulempe for statsborgere fra andre medlemsstater. En sådan forskelsbehandling vil kun kunne være begrundet, såfremt den hviler på objektive grunde, der er uafhængige af de berørte personers nationalitet og står i rimeligt forhold til det formål, der lovligt tilstræbes.

I den forbindelse bemærker Domstolen, at enhver medlemsstat frit kan sikre, at tildeling af støtte til dækning af leveomkostningerne for studerende fra andre medlemsstater ikke bliver til en urimelig byrde, der kan have konsekvenser for det samlede støttebeløb, der kan udbetales af denne stat. **Det er således begrundet for en medlemsstat kun at tildele en sådan støtte til studerende, der har godtgjort at være integreret til en vis grad i samfundet i denne stat.**

Betingelserne i de engelske bestemmelser om forudgående bopæl i et vist antal år og om at være "etableret" i værtsmedlemsstaten kan anvendes med henblik på at godtgøre en vis grad af integration.

¹ Rådets direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret (EFT L 180, s. 26).

Imidlertid udelukker de engelske bestemmelser enhver mulighed for en statsborger fra en anden medlemsstat som studerende at få status som etableret person.

En sådan behandling er til hinder for, at en studerende, som lovligt opholder sig og har gennemført en væsentlig del af sin gymnasieuddannelse i værtsmedlemsstaten, og som følgelig har skabt en faktisk forbindelse til samfundet i sidstnævnte medlemsstat, kan følge sine studier på samme betingelser som en statsborger i denne stat. **Bestemmelserne er således uforenelige med fællesskabsretten.**

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

Dokumentet foreligger på følgende sprog: DA, DE, EN, ES, EL, FR, IT, NL, PL, PT

Dommen er tilgængelig på Domstolens websted

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=da>

normalt fra ca. kl. 12.00 CET på afsigelsesdagen.

*Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Gitte Stadler
på tlf: (352) 4303 3127 eller fax: (352) 4303 3656*